ڕووبەرێکی خاڵی لە ڕەخنە .. سەدیق سەعید ڕواندزی

ڕەخنە بە گشتی و ڕەخنەی ئەدەبیش بە تایبەتی، یەکێکە لەو بوارە گرنگ و هەستیارانەی، کە دەبێ بەو پەڕی ڕاشکاویی، پیشەیی، بێ لایەنی و دادوەرییەوە، کاری تێدا بکەیت.چونکە کاتێ ڕەخنەگر دەکەوێتە ژێر کاریگەریەتی دید و ئایدۆلۆژیا، یاخود پاشخانێکی سیاسی ، ئیدی ڕەنگدانەوەی لەسەر خودی ئەو ڕەخنەگرتنە دەبێت و ناتوانێت لە نووسینەکانیدا لە ژێر ئەو کاریگەریەتییە دەرچێت. لە نێوەندی ڕۆشنبیری کوردیدا، چەمکی ڕەخنە بە گشتی، لە ژێر کاریگەریەتی گەلێك خاسیەتی کۆمەڵایەتی و سیاسی و فەرهەنگی و شارچییەتی دەنووسرێت. تەنانەت زۆرجار ئەوەی دەنووسرێت، تەنها ناوی ڕەخنەیە، دەنا زۆر بە ڕوونی خوێنەر دنیابینی و ئەو کینە سیاسیی و ئایدۆلۆژییە دەناسێتەوە، کە لە پەراوێزی بە ناو ڕەخنەیەکی ئەدەبی یان هونەری، ڕەخنەگر دەیکاتە بابەت و لە پێناو مەرامێکی سیاسی ڕەخنەی لێ دەگرێت. لەو ڕوانگەیەوە، کتێبی (ڕووبەرێکی ڕەخنەیی) کە (دفوئاد ڕەشید) نووسیویەتی و لە کۆمەڵە وتارێکی سادە، بە ناوی ڕەخنەکردن لە کایەی هونەری و ئەدەبی کوردی پێکهاتووە، نموونەیەکە لەو جۆرە ڕەخنانە. چونکە ئەویش لەو کتێبەیدا، بە شێوەیەك خوێندنەوەی بۆ درامایەکی داهێنەرانەی وەك گەردەلوول کردووە، کە خوێنەر سەیر دەکەوێتەوە لای کە چۆن کەسێکی ئەکادیمی کە پسپۆڕایەتییەکەی بواری ڕەخنەیە، هێندە بە میللی و سادە لە گەردەلوول گەیشتووە.

ئەم کتێبە، ئەوەندەی دیدێکی ڕاگوزەر و ڕووکەشە بۆ خوێندنەوەی بەشێك لە کایەی ئەدەبی و هونەری ئێمە، ئەوەندە ناچێتە نێو چوارچێوەی شرۆڤەیەکی ئەدەبی و هونەری، یاخود ڕەخنەی لۆژیکی و مەعریفییانە. بێگومان، بنەمای ڕەخنە گرتن، دیاریکردن و سەرلە نوێ بیناکردنەوەی ئایدیاو تێگەیشتنێکی هەڵەیە، ئەگەر بوونی هەبێت. بەڵام کاتێ ڕەخنەگر بە دیدگایەکی سیاسی وئایدۆلۆژییانە، یاخود هەر تەنها لە پێناو نووسینی شتێك بە ناوی ڕەخنە، ڕەخنە لە هونەرو ئەدەبی نەتەوەکەی دەگرێت بە نموونە، بێگومان ئەمانە ناچنە چوارچێوەی ڕەخنەوە. ئەمە لەلایەك، لەلایەکی دیکەوە، پیشەیی بوون و بێ لایەنیبوون، خەسڵەتێکی هەرە سەرەکی کارەکتەری ڕەخنەگرە. هەر ڕەخنەگرێکی ئەدەب، لە پەراوێزی بە ناو ڕەخنەکەیەوە، تیری بە نموونە لە شۆڕش، خەباتی شاخ، شۆڕشی نوێ و یاخود یەکێتی و پارتی

گرت، بە دڵنیاییەوە دنیابینی هەزار فرسەخ لە ڕەخنەگرتنەوە دوورە. چونکە ئەمە کاری سیاسییەکانە، نەك ڕەخنەگری ئەدەبی. یەکێك لەو وتارانەی لە دووتوێی ئەو کتێبەدایە، وتارێکی نووسەرە بە ناوی(لە گەردەلوولەوە بۆ گەندەڵبوون). بێگومان بە تەنها سەرنجدانمان لەو ناونیشانەدا، بەسە بۆ ئەوەی بزانین نووسەری کتێبەکە مەبەستی ڕەخنەگرتن لە گەردەلوول چییە. یاخود چۆن لە ڕەخنەی هونەری گەیشتووە.

بەرلەوەی لەسەر دیدگای نووسەر بوەستین لە بارەی ئەم درامایەوە، بە پێویستی دەزانم ئاوردانەوەیەکی مێژووی بکەین.

لە دوای درامای ژاڵەوە کە لە ناوەڕاستی هەشتاکانی سەدەی ڕابردوودا بەرهەم هێنراوە، تا دەگاتە گەردەلوول، هەر کەسێك کەمێك شارەزایی لە بواری هونەری درامای کوردی هەبێت، دەزانێت بۆشاییەکی هونەری گەورە لە بواری زنجیرە درامای تەلە فزیۆنی، لای بینەری کورد دێتە ئاراوە. ئەم بۆشاییە بەردەوام دەبێت تاکو درامای گەردەلوول بەرهەم دێت و جارێکی دیکە بینەرو درامای کوردی، دەکەونە نێو چوارچێوەی فەزایەکی هونەری تازە، لە بواری زنجیرەی تەلەفزیۆنیدا.گەردەلوول نەك هەر هەنگاوێکی تازە بوو، بگرە بەڕای من، داهێنانێکیش بوو لە بواری هونەری درامادا لە مێژووی هونەری کوردی. چونکە لە دوای ژاڵەوە، کە هی قۆناغ و نەوەیەك بوو، تاکە درامای کوردییە لە ئاستی جەماوەریدا، بینەرێکی زۆری لە هەموو توێژەکانی کۆمەڵگە هەبێت. ئەمە ڕاستییەکە و بۆتە مێژوو، ئیدی کەسانێك نایبینن، یاخو مەبەستییانە لە بایەخی ئەو داهێنانە هونەرییە کەمبکەنەوە، تەنها لە پێناو شکاندنی دەسەڵات، ئەمەیان پەیوەندی بە تێگەیشتنی خۆیانەوە هەیە. گەردەلوول لە بەرایی هەموو شتێکدا، مێژووێك دەگێڕێتەوە، کە سەرمایەکی ڕەمزی گەورەی نەتەوەیی ئێمەیە و بەرهەمی ئەو سەرمایە ڕەمزییە، ڕووبارێك لە خوێنی شەهیدان و مێژووێك لە داستانی قارەمانییەتی و نەبەردییە. کەچی نووسەری ئەو کتێبە، گەردەلوول کورت دەکاتەوە بۆ هەندێك لێکدانەوەی سادە و میللی، کە ڕۆژانە ئێمە لە شەقام وشوێنە گشتییەکان، گوێبیستی ئەمجۆرە پەلارە سیاسی و ڕۆژانەییانە دەبینەوە. بۆ نموونە نووسەردەنووسێت درامای گەردەلوول ئەمەمان پێ دەڵێت:

(ئێمە دوێنێ ماندووبووین، بۆیە ئەمڕۆ دەبێ بە کەیفی خۆمان و بە دڵی خۆمان بژین. لا122).

(دراماکە دەڵێت دەبێ سوپاسگوزرابن، کە لە کۆڵ بەعس و ملازم موحسینمان کردنەوە. لا 122).

(دراماكە پێمان دەڵێت ئێمە بەو شێوەیە لە شاخ ژیاوین، بۆیە مافی خۆمانە لە شاردا هەرچییەك بكەین. لا122).
(ئەمە چ گەردەلوولێك بوو، گەندەڵی بەرهەم هێنا. لا124).

لە ڕاستیدا، كارەساتە پسپۆڕێكی بواری ڕەخنەی ئەدەبی، ئەمە زمانی گوزراشتكردن و تێڕوانینی بێت بۆ گەردەلوول. لە كاتێكدا ڕەخنەگرانی دەرەوەی بواری ئەكادیمیەكەی خۆیان، بە نەزان و نەخوێندەوار دەناسێنن. ئەمە لەلایەك، لەلایەكی دیكەوە، چ بێ ئاگایەكی گەورەیە لە بواری هونەردا، كە درامایەكی پێ بینەرو بە چێژو داهێنەرانەی وەك گەردەلوول، لەو دەربڕینە سادە و كینە ئامێزانە كورت بكەیتەوە. گەردەلوول، كە بووە بەشێك لە مێژووی هونەری كوردی، ڕەهەندەكانی نەك هەر لەوانە كورت نابنەوە، بگرە ئەمانە هیچ پەیوەندییەكییان بە تیمە و ناوەڕۆكی ئەو درامایەوە نییە. لە بەر ئەوەی گەردەلوول، هەر تەنها یەك چیرۆك و تیمەی تێدانەبوو، بگرە بواری كۆمەڵایەتی، ڕۆمانسی، ئایینی، سیاسی، هاوڕێیەتی، شارو جوانییەكانی دوێنێ، دەیان خاسیەتی دیكەی كۆمەڵایەتی و سیاسی و كەسی و فەرهەنگی تێدابوو. نازانم نووسەر كە دراماكە لەو وتانە دا كورت دەكاتەوە، كارەكتەرەكانی وەك(باران و هەنارو وەنەوشە و چرێ و فاتح) و دەیان لایەنی دیكەی ڕۆمانسی ئەو درامایەی بینیوە؟. بە هەزاران لە بینەرانی دراماكە، ئەولایەنانەیان هەر بە خەیاڵیش دانەهاتووە، كە نووسەر باسی دەكات و تەنها فۆكسییان لەسەر چیرۆكی خۆشەویستی و ڕۆمانسی ئەو كارەكتەرانە بووە، كە بەشێكییان دواتر بوونە ئەستێرەی هونەری كوردی. ئەم جۆرە بینینانە بۆ درامای گەردەلوول، بینینی نا هونەری و بێ ئەرزش و دوورن لە بنەمای ڕەخنە گرتن.

گەردەلوول، لە ڕووی ناوەڕۆك و گوتاری هونەرییە، زۆرە لەو پێ مانماترو گەورەترە، لەو قسە سادەو دەردەدڵانەی كەسەكان كورت ببیتەوە. پەیامی ئەم درامایە، پەیامێكی مێژوویی و مرۆییە. پەیامێكە، نیشانی دەدات كە چۆن گەلێك، بە دەستی دەسەڵاتێكی ستەمكارو چەوسێنەر، چەوساوەتەوە هەموو مامەڵەیەكی نامرۆیانەی لەگەڵ كراوە. پەیامی ئەم درامایە، هەرگیز بەو مانایە نییە، كە ڕەوایەتی بدرێتە هەڵە و كۆماسی و كەمو كورتییەكانی دەسەڵات و حوكمڕانییەتی كوردی. ئەگەر نووسەر وەها لە گەردەلوول گەیشتووە، بە دڵنیاییەوە من بەو شێوەیە لەو درامایە ناگەم، كە تا مێژوو ماوە، لە یادەوەری من وەك بینەرێكی ئاسایی دەمێنێتەوە. بە پێچەوانەوە، گەردەلوول جارێكی تر، بینەرودرامای كوردی ئاشت

کردەوە، کە بۆ ساڵانێکی دوورو درێژ بوو، لە ئاستی هونەریدا، دابڕانێکی گەورە لە نێوانییان هەبوو. مانەوەی ئەو درامایەش لە هزرو بیرەوەری مرۆڤی کورد، خۆی لە خۆیدا پشتڕاستی ئەو بۆچوونەی ئێمە دەکاتەوە.

پەراوێز* ڕووبەرێکی ڕەخنەیی، نووسینی: دڵشاد ڕەشید، لە بڵاوکراوەکانی یەکێتی نووسەرانی کوردکەرکووك_2011

ئەم بابەتە لە ئەدەب و هونەری کوردستانی نوێ ژمارە(1154) ڕۆژی 3/12/2020 بڵاوکراوەتەوە….

فەشەلی فیکری سیاسیی نوخبەی ڕۆشنبیریی کورد .. ئاسۆ جەوهەر

ئاراس فەتاح و مەریوان وریا قانع لەو وتارەی هاوبەشیاندا (عێراق لە فەشەلی بنیاتنانی نەتەوەوە بۆ دەوڵەتی فاشیل) کە نووسیویانە زیاتر بۆ نەقیزە تەوەژێنینە لە ناسیۆنالیزمی کوردیی و شەوبەینە بۆ ئەوەی کوردایەتیی بەشت و پەزی زیاتر بێت. بەتایبەتیی بۆ ئاراس، ئەمە بۆ فیکری سیاسیی ئەو نایاتەوە کە خۆی بخاتە سیوسیوەی ناسیۆنالیزمێک(کوردایەتیی)ەوە کە ٨٠ ساڵە کەم و زووخاوی فاشیزمە سیاسییەکەی دەخاتە گوێبەنەی بزوتنەوەی “رزگاریخواز”ی کوردەوە.
ئەو دوو نووسەرە، ئاماژە بەوە دەکەن کە گرووپەکان لە عێراقدا متمانەیان بە دەوڵەت نییە و بە پێچەوانەشەوە دەوڵەتیش متمانەی بە گرووپەکان نییە و گرووپەکانیش متمانەیان بە یەکتر نییە، بەڵام ئەوە ناخەنەروو، بۆچی لە مێژووی عێراقدا ئەم متمانەیە دروست نەبووە؟ هۆکارەکەی چییە، دەوڵەتێکی وەک عێراق متمانەی بە گرووپ و بزوتنەوە چەکدارییە ناسیۆنالیزمە کوردییەکە نەبووە؟ لە کاتێدا بە درێژایی مێژووی عێراقی هاوچەرخ، ئەو بزوتنەوە چەکدارییەی کورد، کرێگرتە و جەبەجەکاری ئەجێندای موخابەراتی ئێرانیی، ئیسرائیلیی،

ئەمەریکیی و تورکیی، هتد.. بوون و هەن، ئەمە چۆن متمانەی پێدەکرێت؟

بۆچی ئەوان، لەسەر ئەو بابەتە قوڵنابنەوە(لەسەر ئەو بابەتە قسەیانکردووە و وتارەی ئەم هەفتەیەیان دەربارەی هەرێمی کوردستان بوو)، ئەوەی لە دوای ساڵی ٢٠٠٣ "پیشەسازیی بەرهەمهێنانی ترس"ی لە هەرێمی کوردستان گەشەپێداوە ناسیۆنالیزمی کوردیی بووە. بەڵێ حکومەتی هەرێم و ماشێنە ئایدۆلۆژییەکەی(کوردایەتیی) بووە، نەک دەوڵەتی عێراق، ئەو حکومەتەی کە هەولێر و بادینانی کردووە بە کایەی خەساندن و تۆقاندنی ئەو مرۆڤانەی کە داوای بچووکترین مافی ژیانی خۆیان دەکەن کە بژێوی ژیان و ئازادیی بیروڕایە؟ ئەمە ئەگەر نەزۆکی فیکری سیاسیی و لەبەر خاتری کوردەناموسیی نەبێت چییە کە چاو لە بە تاڵان بردنی سامانی نیشتمانیی و بوونی دەیان بنکەی سەربازیی و موخابەراتیی فاشیزمی تورکیی بپۆشیت و فزەت لەوەنەیەت کە بە قانون و دەستور و فاکتە ئەکادیمییەکان ئەمە وەک مرۆڤی کورد نزیک بە حەوت میلیۆن لە جیۆگرافیای سیاسیی عێراقدا دەژیێن کە بوونی سوپای تورکیا لە خاکی هەرێمی کوردستاندا داگیرکارییە، بەڵام بە دەوڵەتەکەی خۆمان کە عێراقە پیشەسازیی بەرهەمهێنانی ترس؟ لە ڕێگەی نوخبەکانمانەوە، بەرهەم دەهێنینەوە. ئەو نوخبانەی بەردەوام ڕەخنەی سەطحیی لە پارتیی و یەکێتیی دەگرن، بەڵام لە باری فیکرییەوە، خزمەتی گەورە بەم عەمالەتە ئیقلیمییەی کوردایەتیی بەگشتیی و بە پارتییش بەتایبەتیی دەکەن.

بە هەمان دەربڕینی خۆیان کە دەوڵەتی عێراق "لە شەستەکانیشەوە توندوتیژییەو سوپاو ئەمنو موخابەراتو بەکارهێنانەکی نابوتی ئابوری نەوت، دەپارێزێت"، هەمان بۆچوون بە قەوارەی هەرێمی کوردستان-عێراق دروستە و بەسەریدا جێکەوت دەبێت، ئەوا نزیک بە ٣٠ ساڵە بەم دەستورە لەلایەن کاڵفامترین سیاسییەکانی دونیا و دونیای کوردایەتییەوە داگیرکراوە و بەڕێوەی دەبەن. ئەوەی ئەم هەرێمە دەپارێزێت گاردەکانی کوردایەتیی نییە، بەڵکو هەڵتەکاندنی ژێرخانی وڵاتەکەیە بە کۆمپانیا بیانییەکان و ئەو چەتەگەرییەیە کە بە نەوت و گازی نەوەکانی ئێستا و داهاتووی هەرێمی کوردستان-عێراقەوە دەکرێت. لە هەمووی مەسخەرەتر، نووسەران، باسی توندوتیژیی و سوپا و ئەمن و موخابەرات دەکەن کە کۆڵەکەی سەرەکیی عێراقە، بەڵام خۆیان لە عەمالەتە ئیقلیمییەکەی ئەیلول نادەن کە بە دەستوری موخابەراتی ئێران، ئیسرائیل و ئەمەریکا، شەڕیان بە عێراق فرۆشت! هۆکارەکەی ئەوەیە کوردەناموسیی و سیلەی ڕەحمی ناسیۆنالیستانەی ئەم دوو برادەرە، نەک هەر تەجاوزی کوردایەتییەکەی مەلا موصطەفا و ئیبراهیم ئەحمەدی نەکردووە، بەڵکو لە ساڵی ٢٠٢٠ دەمەزەردی

دەکەنەوە و بە زمانی نوخبەوە، بە دزەکانی ئێستای کوردایەتیی، ثیۆرایزی دەکەن.
ئەوان، ئەوە دەخەنە روو کە عێراق سێ پێکهاتەی جودای بێمتمانە بەیەکی هەیە، دەیانەوێت بە کەڵک-ی ناسیۆنالیزمی کوردیی ئەوە حەشار بدەن کە دەوڵەتی کوردییان دەوێت و دەیانەوێت عێراق پارچە ببێت و لای ئەوان ئەو پێکهاتانەیشی کە هەیە نا ساز و ناکۆکن.
لەڕێیشەوە بە ناڕاستەوخۆ، حەماسی کوردایەتیی و تەعەصوبی ناسیۆنالیستانەیان، بەرامبەر عەرەب، عێراق و شیعە هەیە، ئەمە لە کاتێکدایە، بە مێژووی دروسبوونی عێراق، عەرەب و کورد لە ئاستی کۆمەڵایەتیی و کولتووریی و تەنانەت بایۆلۆژیی-یشدا هەندەی ئێستا تێکەڵاوی یەک نەبوونە و لە راستییشدا لە شەستەکانەوە تا ئێستا، ئەوە سیاسییەکانی کوردایەتیین، گەچەڵ بە دەوڵەتی عێراق، دەکەن.
ئەوەی ئەو دووانە لێدەدوێن، هەر ناسیۆنالیزمە مەدەنییەکەیانە، بەڵام لە ژێر ناوی رەخنە گرتن لە عێراق دەری دەربڕن و گەچەڵی ناسیۆنالیزمی مەزهەبیی(سوننیی) کوردییە، گەچەڵی ناسیۆنالیزمی طائیفیی طەریقەتیی کوردایەتییە بە شیعەی عێراقی دەکەن. پێشتر، باوەڕم وابوو لە هەموو مێژووی ئەم کوردایەتییە فاشیل و عەمیلەدا، ئەگەر مونەظیرێکی هەبێت ئەوە مەریوان وریا قانعە، بەڵام بەداخەوە، ئاراس فەتاحیش بووە مونەظیری دووەم بەم وتارەیاندا. لە کاتێکدا ئەوەی ئاگای لە فیکری سیاسییان، بێت و ئەدەبییاتی ئەم دوو نووسەرەی بە جیا خوێندبێتەوە، هەست دەکات روئییەی سیاسیی ناو ئەو وتارە، بەچوونەکانی مەریوانە و ئیملائاتەکەی بەسەر ناوی ئاراسیشدا تەطبیق بووە.
وێڕای ئەوەی هەڵومەرجی سیاسیی بە دەوڵەتی نەتەوەیی کورد لە کوردستانی عێراقدا، دوا بزماری لێدرا لە لایەن رائیدەکانی کوردایەتییەوە لە ریفراندۆمدا، ئەوەی منیش بزانم ئەم دوو نووسەرە، جورئەتیان نەکرد رەخنەی جدیی لە ریفراندۆم بگرن، بەڵکو تکایان لە پارتیی و لە بارزانیی دەکرد کە دەبێ حکومەتێکی نیشتمانیی و سوپای نیشتمانیی و رازییکردنی خەڵکمان لە پشت بێ ئەوکات، باسی سەربەخۆیی بکەین. لای کەم لەم سەردەم و قۆناغەدا، عەقڵی سیاسیی، توانا مرۆیی، ئابووریی، نێودەوڵەتییەکان بەشی ئەوە ناکات و یان هێز و بەستی ئەوە نییە گەلی کورد لە هەرێمی کوردستان-عێراق دا جیۆگرافیای سیاسیی خۆی جودا بکاتەوە و دەوڵەت بوونی خۆی رابگەیەنێت، ئەمە لە ئەرزی واقیعدا و لە زانستی سیاسیی و فیکرییشدا سەختە و باجی گەورەی مەترسییداری بۆ زیانی کورد لە پارچەکانی تری کوردستانیشدا دەبێت.
مرۆڤ ئەگەر رۆشنبیر بێت، هەندەی یەک مەیمونی—شەمپانزیی- ئەخلاقی

سیاسیی و مەعریفەی سیاسیی لە بوونیدا هەبێت ئەو دزییەی چەتەکانی کوردایەتیی لە گەلی کوردی دەکەن و ئەجێنداکانی فاشیزمی تورکیی بەسەر ئێزیدخاندا جێکەوت دەکەن قەپ و قەی لەناکات! نەک چەلەحانەی سیاسیی بکەیت و کوانوو لە عێراق و شیعە قانبدەیت و کینەی نەژادیی بە ناوی ڕەخنەوە بەڕژیت. شتێک کە زۆر باڵکێشە، نووسەران، ئەوە ساغ دەکەنەوە کە کۆنتراکتەکیان لەگەڵ "درەو مەدیا" هەیە و ئەم نووسینانە بە عەرەبیی وەردەگێڕن. بەدەر لەوەی بە دوو نووسەری ناسراوی کورد، عارەکی گەورەی رۆشنبیریی و ئەدەبییشە بە کوردیی بە گەلی عێراق بنووسن و بە کۆنتراکت بەیان وەرگێڕن. راستیی ئەگەر ئەو وتارەیان بە عەرەبیی وەکو خۆی وەربگێڕدرێت، ئەوە گەنجانی عێراق، گەنجانی بەغداد و بەصرە و شارەکانی تری عێراق، چۆن نەفرەتیان بە دزەکانی کوردایەتیی دەنارد، نەفرەتیش بە ئەم دوو نووسەرە و نوخبەی نەتەوەپەرست و نەژادپەرستی کورد دەنێرن.

ئەستا لە دوای ئەوەی حەماسی بارزانیی و پارتیی و حیزبە نەتەوەییەکانی تر نیشتووەتەوە، لە کاتێکدا خەڵکی کوردستان و بەتایبەت گەنجان بە دەست بێکاریی، هەژاریی و نەبوونیی و بێ پارەییەوە دەناڵێنن. ئەم دوو نووسەرە تاراوگەنشینە، حەماسی کوردایەتییان رەپ بووە و دەستیان کردووە بە ئەهریمەنکردنی عێراق و عەرەب و پێکهاتەکانی عێراق، ئەمانەیش راستەخۆ و ناڕاستەوخۆ، خزمەتێکی بە بەرامبەرە بەو چەتەگەریی و عەمالەتە ئیقلیمییەی کوردایەتیی…

برسییەتی .. کەنعان مدحەت

ڕۆژ لە دوای ڕۆژ
ڕەنگاڵەی گۆرانییەکانی جارانی شاخ
کاڵتر دەبن
ئەشک ، لە هەشووەوە ، گەم و
دەریاچە پێکدەنێ
مەلە لە کۆشی سوورا ، مەگەر پەست ،
شەقار شەقار ناکا و
توێژاڵ توێژاڵ

نایوەرێنێ .. ؟

هەڵسن ،
پشت لەو بەهەشتەی کەن
کە لە پلاستیکە ئاوی بەتاڵ و
نایلۆنە کیسەی ژەهراوی ئێرە و ئەوێی ،
پشتگوێ خراو
بونیات ناوە …
هەڵسن ،
ئەو دوبەی□ _ کوردییە شەو کوێرە و
(قودس) و (دڵە) لە پێکراوە
لۆ خۆیان و مەسینە گرانی بە دوویانەوە
بە جێبێڵن
تا رووبەرێکی فراوانتر
بۆ ژینگەی دیالۆگ و ڕا گۆڕین
دەچریسکێنرێ

_ کەی کەڵەشێری فێرە شار□
وەک هاوتاکانی سەر ستارە و سیرکەوان
دەقوقێنێ ؟
شێری دەستەمۆکراوی خەپە و
خنجیڵانەی خەواڵۆ
خۆ ڕاد□ تەکێنێ ؟

برسیەتی
گەیشتووەتە لووتی
چیتر گەدەی پێ سڕ ناکرێ
ئیستا ،
کەمێکی دی
یا چەند مانگێکی تر
تاوی یەکلاکەرە دژ بە تێری
چۆک بە یەک وەرزەی لێخوڕین دێنێ

برسیەتی ..
برسیەتی. . برسیەتی.....

برسیەتی ،
گەیشتووەتە لووتی !

April 2019

قسەکەری بزوتنەوەی گۆڕان بەرپرسە حکومییەکانییەتی نەک پەرلەمانتارەکانی .. ئاسۆ کمال

هەموو حزبێک لە دەسەڵاتدا کردەوەکانی دەردەکەوێ. بزوتنەوەی گۆڕان لە دوو ڕۆژی ڕابردوودا لەشاری سلیمانی نیشانی دا کە هاوبەشی میلیشیاکانی یەکێتییە لە سەرکوتی خۆپیشاندەرانی موچەدا. ئەمە هەموو پڕوپاگەندە و بەیانەکانی ئەم حزبە و ئەندام پەرلەمانتارەکانی سەبارەت بە مافی هاوڵاتیان و پشتیوانی داوای موچەیان بە درۆ دەخاتەوە..

دروشمی ” نا بەدەسەڵاتێکی ستەمکار، نا بەپەڕلەمانی کارتۆنی، نا بە ئۆپۆزسیۆنی ساختە” پڕاوپڕ ڕوو بە قاڵبی بزوتنەوەی گۆڕانە و ئەبێت بەرامبەر بە گردی گۆڕان و پارێزگاری سلێمانی بەرزبکرێتەوە، چونکە گۆڕان هەم لە دەسەڵاتدا ستەمکارە و هەم کۆڵەکەیەکی پەرلەمانێکی کارتۆنییە و هەم ئۆپۆزسیۆنێکی ساختەشە.

گۆڕان لە دەسەڵاتدا ئەندازیاری بڕینی موچەیە وەک وەزیری داراییەکەیان، لە پەرلەماندا کارتی فشارێکن بۆ بەشی حزبەکەیان لە ئیدارە و داهات شەڕ دەکا و بونەتە بەشێک لە سیستمی دەسەڵاتدارێتی و پۆستی حکومیان پێ وەرگرتوە. لە ئۆپۆزسیۆنیشدا خەریکی هەڵخەڵەتاندنی خەڵکن بەوەی دزییەکانی دەسەڵات ئاشکرا دەکەن وەک عەلی حەمە ساڵح و بەڵام لەپاڵ یەکێتیشدا فەرمانی سەرکوتی خۆپیشاندەران دەردەکەن و لە پاڵ پارتیشدا لە شیرینی نەوت موچەی پلەباڵاکانیان دابین دەکەن.

ئەم ڕاستیانە زیانباری ئەو خۆشخەیاڵییە دیموکراسیانەی ڕۆشنبیرەکانی گۆڕانی ،وەک مەریوان وریا قانع، دەرخست ، کە ئەگەر لە جیاتی بنەماڵە حزبێکی مەدەنی و لە جیاتی وەزیرە حزبییەکان تەکنەکراتەکان حکومەت بەڕێوە بەرن هیچ لە بەرنامەی حکومەت و چۆنییەتی دابەشکردنی موچە و خزمەتگوزارە گشتییەکان ناگۆڕێ و هەموویان لەسەر ئەو بەرنامە نیولیبرالییەی هەژارترکردنی هەژارەکان

کۆکن و بە کردەوە پیادەیان کردوە لە کاتێکدا بەشێک بوون لە دەسەڵات یان ئەگەر ببنە بەشێک لەو دەسەڵاتە. هەرچۆن بینیمان کە وەزیرەکانی گۆڕان و ئیسلامیەکان لە پیش یەکێتی و پارتیەوە بوون بە سەپاندنی پاشکەوتی موچە.
لێرەدا خەڵک گەیشتە ئەو جێگایەی کە بەدوای بەدیلێکی تردا دەگەڕێ لەدەرەوەی ئۆپۆزسیۆنی بورژوازی و پەرلەمان..

ئاسۆ کمال

دەسەڵاتێك كە ژیانێكی شكۆمەندانە بۆ خەڵكەكەی دابین نەكات ئەبێت وەلابنرێت!

لەم دوو ڕۆژەی دوایی‌دا سەدان لەمامۆستایان و فەرمانبەران و کارمەندان و خەڵکی بێبەش لە شاری سلێمانی هاتنە سەر شەقامەکان و ناڕەزایەتیان دەربڕی بەدژی بڕینی موچەکانیان و وەرگرتنی تەنها چوار مانگ موچە لەتەواوی ساڵی ٢٠٢٠ دا.
داواکاریان ئەوە بوو کە موچەکانیان پێبدرێت تاکو بتوانن پێداویستیەکانی ژیانیان دابینبکەن. بەڵام حکومەت و دەسەڵات لەم زۆنەی کە یەکێتی نوێنەرایەتی ئەکات لەجیاتی وەڵامدانەوە بە داواکاریەکانیان فەرمانیدا بە میلیشیاکان کە سەرکوتی ناڕەزایەتیەکان بکەن. لەئەنجامدا پەلاماری مامۆستایان و فەرمانبەرانیاندا بە گازی فرمێسك ڕێژو تەقەکردن و دەستگیرکردنی ژمارەیەکی زۆر لێیان.
دەسەڵاتداران لە هەردوو زۆنی سەوزو زەرد خەڵکیان لە هەژاری و بێکاری و نەبونی پێداویستی و خزمەتگوزاریە مەدەنیەکان مەحروم و بێبەش کردووە، ئەمە جگە لە پەتای کۆرۆنا کە خەڵك گیرۆدەی بووە.
دەسەڵاتداران شکستیان خواردووە لەچارەسەرکردنی ئەو قەیرانە ئابوری و سیاسی و کۆمەڵایەتی و حکومەتیەدا کە تێی کەوتوون، بەڵام ئەیانەوێت ئاکامی ئەو قەیرانانەیان بەسەرسەری خەڵکدا بشکێننەوە، ئەوە حکومەتە ئەبێت سەرکۆنە بکرێت نەك خۆپیشاندەران؛

خۆپیشاندەران داوای ژیانێکی باشتر ئەکەن. دەسەڵات ژیانێکی کولەمەرگی بەسەر خەڵکدا سەپاندووەو ئەیەوێت دەنگیش هەڵنەبڕن! موچەو کرێی مامۆستایان و فەرمانبەرانیان بڕیوەو نایدەن، ناڕەزایەتیش بۆ تاوان حساب ئەکەن بۆیە تەقەیان لێئەکەن و دەستگیریان ئەکەن.

ئێمە لەدژی ئەم کارو کردەوانەی دەسەڵاتداران ئەوەستینەوەو داواکارین دەستگیرکراوەکان دەستبەجێ ئازاد بکرێن. هاوکاتیش داواکارین لەڕێکخراوەو یەکێتیە کرێکاریەکان و پارت و ڕێکخراوە سۆشیالیستەکان و ڕێکخراوەکانی مافی مرۆڤ لە جیهاندا دژی ئەم کردەوەیەی میلیشیاکانی دەسەڵاتدارانی کوردستان بوەستن و سەرکۆنەیان بکەن لە پەلاماردانی ناڕازیان و داوا بکەن کە:

١. دەستبەجێ دەستگیرکراوەکان ئازاد بکرێن.
٢. مافی خۆپیشاندان و ناڕەزایەتی دەربڕین بەڕەسمی بناسن و ڕێزی لێبگرن.
٣. سەرجەم موچەی نەدراوی مامۆستایان و کارمەندان و فەرمانبەران بدەن.
٤. خزمەتگوزاریەکانی وەك ئاوو کارەباو تەندروستی و باقی مافە سەرەتاییەکانی خەڵک دابین بکەن.

ناوی ژمارەیەک لە مامۆستایان و خۆپیشاندەران کە دەستگیرکراون:

١. عادل ئەحمەد
٢. ئاکۆ جەمال
٣. ڕێبوار مەجید
٤. سادق هەمەدنی
٥. بەهمەن ئەحمەد
٦. هاوڕێ ئەحمەد
٧. شێرکۆ سەعید
٨. سامان تاهیر
٩. مادح هەورامی
١٠. دیاری
١١. نەوشیروان
...

ڕێکخراوی دەرەوەی وڵاتی حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی کوردستان
٣ ی دیسێمبەری ٢٠٢٠
www.hkkurdistan.org